

PRVNÍ POMOC

DĚTEM
S AUTISMEM
A JEJICH RODINÁM

Tento informační materiál vznikl v rámci projektu APLA Jižní Čechy, z.ú. "I s autismem to zvládneme" v březnu roku 2016. Vznikl za účelem pomoci rodinám dětí s poruchou autistického spektra, či s podezřením na tuto diagnózu, lépe se orientovat v problematice, a tím rychleji zajistit pro své dítě i pro sebe adekvátní podporu (službu) ve svém okolí.

APLA Jižní Čechy, z.ú., 2016 copyright

Použité citace: Thorová 2007, www.autismus.cz

Text: Mgr. Lucie Straková Jirků, Ivana Vinklářová, DiS.

Grafické zpracování: RUDI, a. s.

Poruchy autistického spektra

Mnoho rodičů si klade otázku: **„Co je s mým dítětem v nepořádku?“**, a ne vždy se jim dostane správné odpovědi, natož pak pomoci. Přitom brzké rozpoznání poruchy autistického spektra a včasný nástup odborné péče je klíčem k lepšímu startu do života a možnostem zmírnění dopadů poruchy na vývoj dítěte.

Poruchy autistického spektra mají celou škálu projevů, stěžejními oblastmi jsou komunikace (porozumění verbální a neverbální komunikaci, její aktivní užívání), sociální interakce (schopnost navázání a udržení vztahů, porozumění sociálním situacím) a představitivost (schopnost adaptability, orientace, porozumění okolnímu světu). Chování a projevy jsou u každého dítěte s poruchou autistického spektra značně různorodé, mění se s vývojem dítěte, závisí na stupni jeho mentálního vývoje.

(Thorová, 2007):

Postřehy v komunikaci

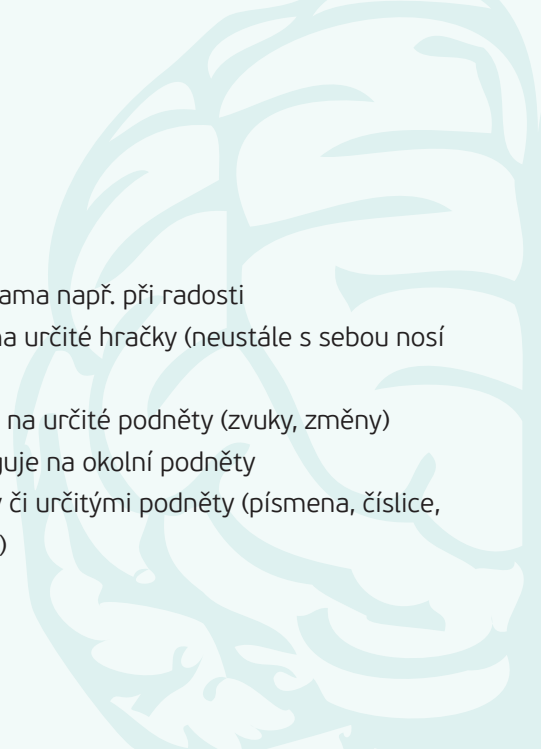
- Nereaguje nebo málo reaguje na své jméno
- Vyjadřuje hlavně křikem a afektem, že něco chce
- Opožděný vývoj řeči
- Nepružně nebo málo reaguje na pokyny
- Často působí dojmem, že neslyší
- Zdá se, že slyší, ale zejména na řeč reaguje velmi málo
- Neukazuje ukazováčkem na zajímavé předměty
- Nemává na rozloučenou
- Nezapojí se aktivně do dětských hříček typu paci-paci
- Nenapodobuje aktivně, často a s radostí
- Říkal/a několik slov, ale přestal/a
- Je obtížné ji/ho upozornit na vzdálené předměty
- Špatný oční kontakt, nepodívá se „co my na to“.

Postřehy v sociálním chování

- Málo používá nebo chybí sociální úsměv
- Raději si hraje o samotě, neprojevuje radost při společné činnosti, nerozvíjí společnou hru
- Dává přednost sebeobsluze, používá ruku druhé osoby
- Více se zajímá o své činnosti než o kontakt
- Nepožádá o pomoc vydáváním zvuků, očním kontaktem, vedením za ruku
- Málo se zajímá o ostatní děti, nedokáže se zapojit
- Je obtížné s ním sdílet pozornost (společné prohlížení obrázků, společná hra)
- Ostatní lidi dokáže ignorovat, nerad navazuje kontakt s lidmi
- Nespolupracuje (nepodá na výzvu, nevyhoví výzvě, netouží se předvést).

Postřehy v chování

- Záchvaty vzteku
- Hyperaktivita /neschopnost spolupracovat/ negativismus/nesoustředěnost/u ničeho nevydrží
- Nehraje si správně s hračkami
- Zabývá se určitými věcmi stále dokolečka (řadí, točí, hází, otvírá-zavírá apod.)
- Chodí po špičkách, točí se dokola, zvláštní pohyby
- Třepe výrazně rukama např. při radosti
- Neobvyklá fixace na určité hračky (neustále s sebou nosí nějaký předmět)
- Reaguje přehnaně na určité podněty (zvuky, změny)
- Celkově málo reaguje na okolní podněty
- Fascinován detaily či určitými podněty (písmena, číslice, závory, značky aut)

Absolutní indikace pro další vyšetření

- do 12 měsíců nežvatlá
- do 12 měsíců negestikuluje (nenatahuje ruku – neukazuje, nemává na rozloučenou)
- do 15 měsíců nenapodobuje
- do 16 měsíců neužívá slova
- do 24 měsíců spontánně neužívá slovní spojení
- ztráta jakýchkoli jazykových nebo sociálních schopností v jakémkoli věku

Máte-li jakékoli podezření, že by vaše dítě mohlo trpět poruchou autistického spektra, neváhejte se na nás obrátit. Včasná a správná diagnostika spolu s nástupem odborné péče umožní vašemu dítěti lepší start do života.

APLA Jižní Čechy, z. ú.

„Umět žít život s autismem“ je naší vizí, ze které vychází hlavní poslání organizace – **aktivně podporovat lidi s autismem a jejich rodiny k životu ve svém přirozeném prostředí poskytováním odborných služeb a předáváním speciálních metod práce.**

Poskytujeme pedagogické, sociální, poradenské, odlehčovací, terapeutické a další podpůrné služby pro lidi s poruchou autistického spektra (PAS) a jejich rodiny, pro pedagogy, psychology, asistenty a další, kteří s nimi pracují. Služby poskytujeme všem lidem s PAS s trvalým bydlištěm na území Jihočeského kraje, ambulantně v našem centru v Táboře, a v pobočce v Českých Budějovicích a také formou terénní v rámci celého kraje.

APLA Jižní Čechy, z. ú.
sídlo:
Farského 887
390 02 Tábor

Pobočky:
Tábor
Vančurova 2904
390 01 Tábor

České Budějovice
Jírovцова 1339/43
370 01 České Budějovice

www.aplajc.cz e-mail: info@aplajc.cz

Organizace poskytující služby pro děti a mládež s PAS do 18ti let v Jihočeském kraji podle regionů:

České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec,
Písek, Prachatice, Strakonice, Tábor, Vodňany

Pozn.: Údaje o organizacích jsou čerpány z registru poskytovatelů sociálních služeb v Jihočeském kraji a kontaktováním organizací (telefonicky, email). Pro doplnění organizací poskytujících služby nedefinované v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, jsme telefonicky kontaktovali vedoucí odborů sociálních věcí každého regionu. Tato příručka bude uveřejněna na stránkách www.aplajc.cz a případné změny a doplnění údajů o organizacích bude provedeno na základě žádosti zaslané na jc@aplajc.cz.

České Budějovice

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	cb@aplajc.cz
Auticentrum, o. p. s.	www.autiste-jihu.cz	606 046 118	auticentrum@centrum.cz
Centrum Bazalka, o. p. s.	www.centrumbazalka.cz	387 001 010	info@centrumbazalka.cz
Domov Libnič a Centrum sociálních služeb Empatie	www.domovlibnic.cz	387 001 111	info@domovlibnic.cz
Jihočeská sociální pomoc, o. p. s.	www.jihoceskasocialnipomoc.wbs.cz	601 375 312	jisopo-osobni.asistence@seznam.cz
Ledax, o. p. s.	www.ledax.cz	725 071 957	katerina.liskova@ledax.cz
Městská charita České Budějovice	www.mchcb.cz	387 718 295, 731 604 000	josef.hes@mchcb.cz
POHODÁŘI VSKH	www.vskh.cz	724 410 286	pohodari.vskh@seznam.cz
Středisko rané péče SPRP České Budějovice	www.ranapece.cz	385 520 088	budejovice@ranapece.cz

služby

denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, práce s klientem v APLA JČ, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb, nácviky sociálních dovedností, podpůrné skupiny rodičů
						ano	ano			volnočasové aktivity pro děti s PAS a jejich rodiny
ano	ano									
ano										
					ano					
					ano					
					ano					
				ano						individuální i skupinové zoorehabilitace pouze pokud je dítě s PAS zrakově postižené

Český Krumlov

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
Informační centrum občanského sektoru Český Krumlov, o. p. s.	www.icos.krumlov.cz	773 587 758	icos@krumlov.cz dvorakova@latran.cz
Charita Kaplice	www.charitakaplice.cz	731 604 507	ivana.zackova@charitakaplice.cz

služby											
denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky	
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb	
					ano					ORP Č. Krumlov a Kaplice	
										základní poradenství	

Jindřichův Hradec

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec - Sociální služby Česká	www.sscjh.cz	777 061 175	fullsackova@sscjh.cz
MESADA, o. s.	www.mesada.eu	384 321 513	jhradec@mesada.eu
Oblastní charita Jihlava	www.jihlava.charita.cz/ domovinkadacice/#Osobni_ asistence_Dacice	384 358 252, 567 563 671	pavlina.bacovska@jihlava.charita.cz
Otevřená okna, z. ú.	www.okenko.eu	774 473 882	blazkova.d@seznam.cz
Výcvikové canisterapeutické sdružení Hafík, z. s.	www.canisterapie.org	777 153 845	ludmila.cimlova@canisterapie.org

služby										
denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb
ano	ano								ano	do 15ti let
					ano			ano - od 15ti let		
					ano Dačice	ano Jihlava				
										Letní tábor, doprovázející a psychoterapeutické služby
										Canisterapie, felinoterapie-Interaktivní forma - zážitkový program založený na kontaktu klienta a psa

Písek

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
Asociace rodičů a přátel zdr. postižených dětí v ČR, z. s. Klub Krteček v Písku	www.krtecek-pi.cz	731 571 131, 380 424 264	krtecek@krtecek-pi.cz
Domov pro osoby se ZP Zběšičky – Denní stacionář Duha	www.domovzbesicky.cz	382 215 232	cermakova@domovzbesicky.cz
MESADA, o. s.	www.mesada.eu	382 222 246, 724 057 926	pisek@mesada.eu

služby

denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb
							ano			
ano	ano	ano								
					ano			ano - od 15ti let		

Prachatice

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
MESADA, o. s.	www.mesada.eu	388 411 718	vimperk@mesada.eu
STROOM DUB o. p. s. - Dub	www.stroomdub.cz	388 328 159, 724 746 525	info@stroomdub.cz
STROOM DUB o. p. s. - Prachatice	www.stroomdub.cz	388 328 159	info@stroomdub.cz
Oblastní charita Vimperk	www.fch-vimperk.cz	388 416 288, 731 402 992	info@fch-vimperk.cz

služby

denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb
			ano - od 16ti let					ano - od 15ti let		
			děti s matkou				ano			
							ano			

Strakonice

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z. ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
Městský ústav sociálních služeb Strakonice	www.muss.strakonice.eu	383 321 785, 739 155 856	reditel@muss.strakonice.eu

služby										
denní stacionáře	tydenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
ano				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb

Tábor

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z.ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	info@aplajc.cz
Diakonie ČCE - středisko Rolníčka	www.rolnicka.cz	381 522 054	cds.mrazkova@rolnicka.cz
I MY, o. p. s.	www.imy-sdruzeni.cz	775 104 920, 776 028 955	imy@imy-sdruzeni.cz , e.cunatova@imy-sdruzeni.cz
ZŠ a MŠ a poskytovatel sociálních služeb, Kaňka o. p. s.	www.kanka.info	381 212 872	sekretariat@kanka.info
PorCeTa, o. p. s.	www.porcetaops.cz	777 882 002	porceta@porcetaops.cz
RYBKA - Tábor, z. s.	www.sdruzenipostizenedite.estranky.cz/clanky/kontakty.html	722 007 625	DouA@seznam.cz

služby											
denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky	
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, práce s klientem v APLA JČ, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb, nácviky sociálních dovedností, podpůrné skupiny rodičů	
ano			ano		ano		ano				
				ano							
ano				ano	ano						
										ergoterapie, nácviky sociálních dovedností	
							ano - od 16ti let			plavání v malém bazénu, hipoterapie, hudebně pohybová výchova, ozdravný a rehabilitační pobyt, výlety	

Vodňany

organizace	web	telefon	e-mail
APLA Jižní Čechy, z.ú.	www.aplajc.cz	608 666 168	jc@aplajc.cz
Chelčický domov sv. Linharta, o.p.s.	www.linhart-chelcice.cz	775 382 477	reditelka@linhart-chelcice.cz

služby

denní stacionáře	týdenní stacionáře	chráněné bydlení	sociálně terapeutické dílny	služby rané péče	osobní asistence	odlehčovací služby	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	sociální rehabilitace	domovy pro osoby se ZP	poznámky
				ano		ano	ano			práce s klientem v rodinném prostředí, podpora rodiny, podpora klienta v MŠ, ZŠ, podpora poskytovatelů soc.služeb
			ano - od 16ti let							

Materiál vznikl v rámci projektu APLA Jižní Čechy, z.ú. "I s autismem to zvládneme" v březnu roku 2016.

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska
v rámci EHP fondů.

www.fondnno.cz a www.eeagrants.cz

www.aplajc.cz

